

Un gra d'esperança enmig del desert

L'experiència d'Artur Puig, metge particip d'un projecte sanitari als camps de refugiats del Sàhara

Viure uns dies entre catifes, sol despuntant, carn de camell i esperit saharià pot convertir-se en una experiència totalment trasbalsadora i d'enorme riquesa personal: especialment quan no és el turisme qui fomenta aquest tipus d'iniciatives, sinó la voluntat de formar part d'una tasca de caràcter altruista. Així ho confessa Artur Puig i Hernández, metge de professió i instal·lat a la Roca des de fa força anys. La seva estada als camps de refugiats del Sàhara, tal i com manifesta, "m'ha enganxat completament" alhora que confessa un enorme desig de tornar-hi.

El Dr. Puig, que compta ja vint-i-tres anys treballant a l'Hospital de Granollers (des de finals del 96 com a Director Mèdic i fins fa un mes com a Director del Servei de Pediatria) va involucrar-se en aquesta iniciativa promoguda pel mateix Hospital i nascuda d'un conveni signat l'any 1993 entre aquesta institució i la República Àrab Sahariana Democràtica (RASD); conveni que es comprometia a oferir assistència sanitària a nens i nenes saharis que arriben a la nostra comarca a través de l'Associació Catalana d'Amics del Poble Saharià (ACAP). L'Hospital, a més, proporciona actualment a aquesta població material fungible i medicaments, entre d'altres aportacions.

La col·laboració entre nombroses institucions, ajuntaments i diversos hospitals de Catalunya ha fet possible també la construcció d'un hospital materno-infantil, l'Hospital de Catalunya, adjunt a l'hospital d'Auserd, ciutat pertanyent al Sàhara Occidental. El dotze d'octubre del passat any, data que commemora la Festa Nacional del Poble Saharià, va ésser inaugurada dita institució a Auserd i el Dr. Puig va ser-hi present com a representant de l'Hospital de Granollers, entre d'altres professionals sanitaris també participants en el projecte. Fruit d'aquesta estada, s'intensificaren els contactes amb el President i el Ministre de Sanitat de la RASD i es decidí renovar el conveni citat anteriorment per tal d'impulsar un projecte que ampliés els ajuts; ajuts que es concreten en la formació de comissions

d'especialistes a l'Hospital de Catalunya en les següents branques mèdiques: cirurgia ortopèdica i traumatologia, gastroenterologia i exploracions complementàries i rehabilitació. **"Aquestes perspectives s'haurien d'acomplir abans del juny del present any, data prevista pel retorn dels refugiats a territori saharià; èxode massiu que resulta imprescindible per tal de poder dur a terme el cens de població previ a la celebració del referèndum per a la independència de la RASD"**, ens explica el Dr. Puig.

Antecedents. Panorama polític actual

L'establiment d'una factoria escocesa a Tarfaya (1879) i l'activitat de diverses societats científiques geogràfiques, africanistes i colonialistes van esperar l'ocupació del Sàhara Occidental actual pels espanyols, que de tota manera, només aconseguiren instal·lar alguna petita factoria a la costa. No va ser fins al 1934 que el govern espanyol es va veure obligat a ocupar militarment l'interior, que fins aleshores havia servit de refugi a la resistència autòctona antifrancesa. Els delegats governatius del Sàhara depenien de l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc fins que el 1946 es va establir el govern de l'Àfrica Occidental Espanyola (Ifni i el Sàhara) i el 1958 aquests territoris es van convertir en províncies espanyoles. El

1965 l'ONU i l'organització de la Unitat Africana (OUA) van començar a sol·licitar que Espanya iniciés el procés de descolonització convocant un referèndum per a l'autodeterminació, mentre que la pressió marroquina per aconseguir l'annexió va culminar en "la marxa verda" (octubre de 1975), en què 350.000 marroquins ocuparen pacíficament el Sàhara. El 14 de novembre de 1975 la signatura dels acords de Madrid va significar el pas del Sàhara Occidental a mans marroquines i mauritanes, sense que es tingués en compte l'opinió dels saharis i de l'ONU.

Al mateix temps que el Sàhara Occidental era repartit entre el Marroc i Mauritània (aquest darrer país renunciaria a la seva part el 1978 i la cediria al Marroc), el Frente Popular para la Liberación de Segúia el-Hamni i Río de Oro (Front Polisari, format el 1973) proclamà la República Àrab Sahariana Democràtica (RASD) el 27 de febrer de 1976 i va començar a administrar i organitzar el país amb els refugiats residents a Algèria i als territoris recuperats en la lluita contra el Marroc.

L'any 1997 ha estat un any clau per superar la situació de bloqueig que ha tingut encallada la causa sahariana durant 22 anys. Arran de diverses converses durant tot l'any, el passat mes de setembre el Marroc i el Front Polisari van arribar a un acord per reprendre el Pla de Pau per al Sàhara Occidental, que inclou la celebració d'un referèndum el set de desembre de 1998. Però mentre aquest